

KULCSÁGAZATOK ZÖLDÍTÉSE SZÜKSÉGES A HATÉKONY KLÍMAPOLITIKÁHOZ

Jövőre lesz húsz éve annak, hogy megtartották az éghajlatvédelmi egyezményben részes országok első ülészakát Berlinben, ahol az egyezmény első elnökének az akkori német környezetvédelmi minisztert, Angela Merkelt választották meg. Arról is döntés született, hogy meg kell kezdeni a tárgyalásokat az addigi meglehetősen szerény vállalások szigorításáról. Akkor látott ugyanis napvilágot az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi testület jelentése, amely a korábbinál egyértelműbben – több megfigyelési, elemzési adattal alátámasztva – jelezte a globális éghajlati rendszer állapotváltozását. A tárgyalások eredményeképpen készült el a Kiotói Jegyzőkönyv, amelyben a fejlett országok vállalták a változásért elsődlegesen felelősnek tartott üvegházhatású gázok kibocsátásának ötszázalékos csökkentését.

Az ok-okozatokat, a környezetünkben végbemenő változások és következményeik jövőjét illetően ugyan volt és maradt, ha csökkenő mértékben is, tudományos bizonytalanság, de a döntéshozók elfogadták az elővigyázatosság elvét. Ennek szellemében azonosították az üvegházhatású gázok emissziójával járó ágazati tevékenységeket és azt, hogy miképpen lehet a káros hatásokat mérsékelni.

A szén-dioxid kibocsátásában leginkább érintett energiaágazatban más környezeti és társadalmi-gazdasági szempontok miatt is előtérbe került az energiahatékonyság növelése, a megújuló energiaforrások fokozottabb használata. A közlekedés esetében fontos lett a kőolajfüggőség és egyéb káros anyagok kibocsátásának csökkentése érdekében is többek között a közcélú közlekedés elősegítése. A mezőgazdasági és hulladékkezelési eredetű metán-emisszió „befogása” hasznos energiaforrást jelent. Ipari eljárásokban alkalmazott egyes fluorvegyületek légkörbe kerülésének megszüntetése pedig etikai kötelezettség is, hiszen olyan szintetikus gázokról van szó, amelyek több száz vagy ezer éven át a légkörben maradnak. A

szén-dioxid légkörből való kikerülésében is szerepet játszó tartamos erdőgazdálkodásnak számos gazdasági, ökológiai előnye van. Tehát a környezeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás és többféle társadalmi-gazdasági szempont figyelembevételét is szolgálja az üvegházhatású gázok kibocsátásának visszafogása.

E beavatkozások mértékének és ütemének növelése elengedhetetlennek látszik a fent említett terület legújabb értékelése szerint. Ennek fényében tárgyalások folynak a 2015-ben megkötendő új nemzetközi megállapodásról, az EU-tagállamok a jövő évtized végére már negyven százalékos kibocsátás-csökkentést terveznek, s nálunk is elkészült a dekarbonizációs és alkalmazkodási célokat magában foglaló új stratégia. A nemzetközi és nemzeti szintű tervek persze annyit érnek majd, amennyit azokból megvalósítanak, feltéve, hogy addigra azok nem válnak elégtelenné a hatásainknak „köszönhetően” felgyorsuló, kockázatos környezeti folyamatok kezelésére.

dr. Faragó Tibor *c. egyetemi tanár*
a klímaegyezmény korábbi hazai főtárgyalója (1991-2010)